

סוגיא - דף לא. - נושא: שחיטה באמצעות איזמל, מחט, מרצע של רצענים

סקירה כללית

- איזמל – דוקא שאין לו קרנים
- מחט פסול (כי נוקב – אינו חותר)
- גם מרצע של רצענים פסול

משנה - דף לא.

סוגיא - דף לא. - נושא: שחיטה (של חולין) – האם בעי כוונה

סקירה כללית

שחיטה (הבאה מכח אדם, אך) בלי כוונה לשחוט – בשני תת-מקרים:

- התכוון רק להפיל את הסכין
- השוחט היה חרש שוטה או קטן

מחלקת האם כשרה

משנתנו (מתוך דיוק בלשונה) סוברת כשיטה שכשרה

משנתנו

נפלה סכין ושחטה... פסולה

דיוק

הא הפילה (בא מכחו אבל לא התכוין)

(בחולין)

כשרה

- משנתנו כשיטת רבי נתן המופיעה למטה

מקרה

מקרה - כללי

שחיטה (מכח אדם) בלי כוונה לשחוט

תת-מקרה

- לא התכוון לשחוט – הפיל סתם את הסכין
- אינו בן דעת (חרש, שוטה או קטן) שחט

הערה

הסיבה להודיע בשני תתי מקרה (שההלכה כרבי נתן שאין צורך בכוונה) היא:

- בלא התכוון לשחוט – הפיל סתם את הסכין → כשרה אע"ג שלא התכוון אפילו לחתיכה

- אינו בן דעת (חרש, שוטה או קטן) שחט → כשרה אע"ג שאין שייך אצלו דעת

דין - מחלקת

רבי נתן	רבנן	שיטות:
כשרה	פסולה	דין – שחט חולין בלי כוונה
✓		ההלכה
התורה פסלה מתעסק בקדשים – מכלל שבחולין כשרה	אמנם אין צריכים כוונה לשחיטה אך צריכים כוונה לחתיכה	¹ טעם
כתיב "וזבחת" – לא "וחתכת"		¹ תשובה

¹ זה מופיע בגמרא לקראת סוף הסוגיא הבאה בדף לא:

סוגיא - דף לא.: - נושא: [סטיה] נדה שנאנסה לטבול

נדה שנאנסה לטבול (טבלה בלי כוונה) – האם הטבילה כשרה? תלוי לאיזו מטרה:

- לתרומה – פסולה (הטבילה צריכה כוונה)
- ל"חולין" – ליזקק לבעלה – מחלקת (האם הטבילה צריכה כוונה או לא)

מקרה

מקרה - כללי

נדה שנאנסה לטבול ¹

תת-מקרה

- כדי לאכול תרומה
- כדי להיזקק לבעלה

רב	רבי יוחנן (שיטת התנא רבי יונתן בן יוסף)	שיטות: תת-מקרים
מותרת (טבילה לחולין לא בעי כוונה)	אסורה (טבילה [גם] לחולין בעי כוונה)	להיזקק לבעלה (איסור כרת – יותר חמור)
אסורה (טבילה לתרומה לכו"ע בעי כוונה)		לאכול בתרומה (איסור מיתה – יותר קל)
מק"ו יש להתיר אכילת תרומה (תרומה קלה – שרק מיתה נדה לבעלה חמורה – שכרת)		קושיא על רב
(אמנם טבילה לתרומה בעי כוונה, אבל) טבילה לבעלה - "חולין" - לא בעי כוונה		רב נחמן: תירוץ (טעמו של רב)
(משנה:;) גל (40 סאה) שנתלש ונפל על אדם או כלים טמאים נטהרו - לכאורה אדם דומיא דכלים דבלי כוונה		ראיה שטבילה לחולין לא בעי כוונה – הו"א
אולי מדובר (אפילו לגבי כלים) ביש כוונה - ביושב ומצפה ²		הראיה אינה מוכרחת
(משנה:;) פירות (שעוד לא הוכשרו) שנפלו לתוך אמת המים ומי שידיהם טמאות הכניס את ידיו לתוך המים כדי ליטול את הפירות (אבל לא התכוון לטבילה) ידיו טהורות...		ראיה שטבילה לחולין לא בעי כוונה – מסקנא
<<לא נביא כאן>>.		2 קושיות ותירוצים על רב (לפי ביאור רב נחמן) הסובר חולין לא בעי כוונה
	רבי יוחנן סובר הלכה כסתם משנה והלא כפי שהופיע בסוגיא הקודמת, סתם משנתנו (כשיטת רבי נתן) סוברת ששחיטה לא בעי כוונה	קושיא
	שחיטה שונה כפי שמופיע שם בסוגיא הקודמת שכיון שהתורה פסלה מתעסק בקדשים – מכלל שבחולין כשרה	תירוץ

הערות שוליים

¹ איזה סוג אונס? מה רמת האי-כוונה?

לפי רב המתיר כאן (ומדמה לשחיטה בסוגיא הקודמת – דלא כרבי יוחנן) תלוי במחלקת רבי נתן וחכמים בסוגיא הקודמת

- לפי רבי נתן – המתיר בלי כוונה בכלל – מדובר אפילו נפלה מן גשר (לא התכוונה להיכנס למים בכלל)
- ולפי רבנן – המצריכים כוונה לפעולה (רק בלי כוונה למטרה) – מדובר רק שנכנסה למים להקר (ונאנסה ונפלה וככה בוצעה טבילה)

² ...והחידוש הוא:

- אין גזרין משום חרדלית של גשמים (זרת היורד מן ההר)
- אין גזרין ראשין אטו כיפין (באור חלל שבו)

סקירה כללית

קיימים 2 פסולים אפשריים בשחיטת פרה אדומה כאשר בו זמנית מבצע עוד פעולה. תצוגה טבלאית באיזה מקרים שייכים אחד או שני הטעמים.

רקע - 1

כנ"ל בסוגיא קודמת בדף לא.

שיטות:	רבי נתן	רבנן
דין – שחט חולין בלי כוונה	כשרה	פסולה

רקע - 2

פסולים אפשריים בשחיטת פרה אדומה כאשר בו זמנית בצע עוד פעולה :

- "ושחט אותה" – ולא אותה וחברתה
- היסח הדעת – אם מתעסק במלאכה אחרת באופן שיש היסח הדעת

פירוט

שחט פרה אדומה ובו זמנית:

איזה טעם שייך לפסול את הפרה הראשונה האדומה		דין הפרה הראשונה האדומה	דין הפרה השניה (או הדלעת)	שיטות:	
מתעסק במלאכה אחרת באופן שיש היסח הדעת	"ושחט אותה" – ולא אותה וחברתה			מקרים: שחט פרה אדומה ובו זמנית...	
	✓	פסולה	פרה אדומה פסולה	שחט בכוונה פרה אדומה שניה	
✓	(✓)	לכו"ע פסולה	פרת החולין כשרה	שחט בכוונה פרת חולין	
	✓ ¹	פסולה	פרת החולין כשרה	לרבי נתן	נשחטה (בלי כוונה)
		כשרה	פרת החולין פסולה	לרבנן	פרת חולין
✓		פסולה		חתך בכוונה דלעת	
		כשרה		נחתך (בלי כוונה) דלעת	

¹ חידוש ש"ולא אותה ואת חברתה" שייכת גם אם השניה אינה פרה כמותה – אלא חולין